

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Královská obora je od roku 1988 chráněna jako přírodní památka, obdobně jako přírodní památka Pecka (na fotografii).

Památné stromy v Královské oboře a okolí:

Jinan dvoulaločný v areálu bývalého zahrádnictví u Místodržitelského letohrádku (GPS souřadnice: 50°6'16.070"N, 14°24'46.055"E); velký dub letní na Císařském ostrově (GPS souřadnice: 50°6'40.698"N, 14°24'49.619"E).

STUDÁNKY V KRÁLOVSKÉ OBOŘE A OKOLÍ

Studánka V Královské oboře (umístěná v novotickém chrámku při JZ okraji Stromovky pod budovou staré bubenečské školy, asi 100 m západně od hájovny při vstupu do obory z Gothardské ulice).

Studánka Stromovka (u jižní zdi Královské obory u železniční trati, asi 300 m od hlavního vchodu na Výstaviště).

Více informací naleznete na webových stránkách:

V Praze za přírodu: portalzp.praha.eu/zaprirodu
Pražská příroda: www.praha-priroda.cz
Pražský turistický portál: www.praguewelcome.cz

Součástí sady *Pražské parky a zahrady* připravené v rámci projektu *V Praze za přírodu* jsou dále infomateriály Petřín, Letenské sady a Park na vrchu Vítkově.

V roce 2014 vydal Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství Magistrátu hl. m. Prahy (MZO MHMP), 2. upravené vydání.

Text a fotografie: MZO MHMP

Z HISTORIE PARKU

Královská obora, původně lovecká obora, prošla od svého založení ve 13. století – patrně Přemyslem Otakarem II. v roce 1268 – složitým historickým vývojem, zahrnujícím některá vyplnění a poničení a následné obnovy.

Přibližně od roku 1500 byla obora o svátku sv. Gottharda zpřístupňována veřejnosti. Po roce 1547 začalo období velkého rozvoje. Založen byl větší rybník a sázely se zde stromy přivezené z blízké Šárky. V roce 1559, po předchozím zalesnění pozemků, vznikly dva samostatné, zdi oddělené celky: východní obora s letohrádkem a západní bažantnice s myslivnou, později ovocná zahrada (štěpnice). Toto rozdělení se v podstatě zachovalo až do 19. století. Za vlády Rudolfa II. došlo mj. k rozšíření stávajícího rybníka, kde byl později vytvořen i ostrov (dodnes zachovaný dubový pahorek).

Kvůli zásobování velkého rybníka vodou z Vltavy byla pod Letnou vybudována Rudolfova štola.

Ve 40. letech 18. století byla obora zničena v důsledku válečných tažení a následně opět obnovena. V roce 1804 pak byla, zejména zásluhou hraběte Chotka, zpřístupněna veřejnosti. Od této chvíle nastala cílená snaha změnit oboru na velký park. V roce 1861 byla vybudována mezi restaurací a letohrádkem kočárová silnice. Po roce 1880 proběhlo rozšíření promenádního prostranství u restaurace a úprava dna bývalého rybníka i starého parku. V letech 1884–85 bylo vloženo rozárium (po povodni v roce 2002 nahrazené novým rozáriem v okolí Planetária).

Kontinuitu Královské obory a řeky přerušila v letech 1840–45 železnice Praha–Dráždany, tzv. Podmokelská dráha. Jižní okraj obory postihla výstavba Buštěhradské dráhy v roce 1867. Východní část obory se v roce 1891 stala dějištěm Zemské jubilejní výstavy a od té doby začala fungovat jako samostatný areál. V roce 2002 a 2013 zasáhly Královskou oboru povodně, jejichž následky si nese dodnes.

Tipy na místa zájmu v okolí, spojení MHD a cyklotrasa

Trojský zámek	ZOO Praha	Stanice metra C
Pražský hrad	Botanická zahrada	Stanice metra A
Výstaviště Praha	Přírodní památka	Zast. autobusu
Národní galerie	Zast. lodní dopravy	Zast. tramvaje
Značená cyklotrasa	Vlaková zastávka, nádraží	

DĚTSKÁ HŘIŠTĚ a tipy na volnočasové aktivity:

Dětské hřiště Kaštánek 50°6'10.56"N, 14°25'21.69"E

Dětské hřiště Koniček 50°6'16.52"N, 14°25'15.74"E

Dětské hřiště Tramvaj 50°6'18.862"N, 14°25'23.420"E

Dětské hřiště U Platanu 50°6'27.312"N, 14°25'3.061"E

Dětské hř. U Malé říčky 50°6'29.074"N, 14°24'47.906"E

Dětské hřiště U Psilouky 50°6'19.789"N, 14°24'35.055"E

Dětské hřiště pod Šlechtovou restaurací

50°6'21.812"N, 14°24'58.269"E

Pražská páteřní cyklotrasa A1 (Vltavská levobřežní), běžecké trasy, trasa pro in-line bruslení, koňské stezky, fitness.

POHYB PSŮ A VSTUP NA TRÁVNÍKY A LOUKY

Zákaz vstupu psů platí pro prostory dětských hřišť a piknikových míst. Na ostatních plochách nebo rekreačních trávnících a komunikacích musí být pes veden na vodítku. Psi mohou volně pobíhat pouze na vyznačených plochách.

volné pobíhání psů povoleno

psa nutno vést na vodítku

vstup na trávník povolen

vstup na trávník zakázán

Královská obora Stromovka

2

PRAŽSKÁ
CHRÁNĚNÁ
PŘÍRODA

KRÁLOVSKÁ OBORA (lidově zvaná Stromovka) je největším pražským parkem. V 19. století prodělala krajinářskou přeměnu z obory na veřejný park. Zpřístupněna veřejnosti byla v roce 1804.

Královská obora je tvořena lužními partiemi navazujícími na Vltavu a zalesněnými svahy s průhledy umožňujícími překrásné výhledy na Trojskou kotlinu. Centrálním prostorem Královské obory je pro menádní prostranství před Šlechtovou restaurací a část novokrajinářského parku vymezená hrázemi bývalého Rudolfova rybníka. Pro tuto část je typická soustava rybníčků, dodnes napájených Rudolfovou štolou, dubový pahorek (bývalý ostrov) a celá řada domácích i cizokrajných dřevin. Po obvodu bývalého rybníka jsou zachovány aleje navazující na hlavní cestní tahy procházející Královskou oborou. V Královské oboře se nachází i další významné objekty Místodržitelský letohrádek a Planetárium.

V současné době probíhá obnova Královské obory v souladu s památkovou a přírodní ochranou.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PARKU

Park celopražského významu, nachází se na území MČ Praha 6 a MČ Praha 7, v k. ú. Bubeneč.

Výměra: 86,4 ha

Nadmořská výška: 185 – 220 m n. m.

Vlastník: Hlavní město Praha, Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství Magistrátu hl. m. Prahy (MZO MHMP)

Správce: Lesy hl. m. Prahy

Kontakt: MZO MHMP, Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1, tel.: 236 00 5822

Park je veřejně přístupný celoročně.

PLANETÁRIUM (1) bylo postaveno podle projektu arch. Jaroslava Fragnera a pro veřejnost slavnostně otevřeno 20. 11. 1960. V té době bylo jedno z nejmodernějších na světě a dodnes patří k největším. Planetárium je kulturně–výchovné zařízení přírodovědného charakteru, zaměřené především na popularizaci astronomie a kosmonautiky. Více na www.planetarium.cz.
GPS: 50°6'20.037"N, 14°25'39.209"E

RESTAURACE VOZOVNA (2) je objekt, který byl součástí areálu stanice tramvaje s remízou a vozovnou. V roce 2008 byl objekt zrekonstruován. V současné době je využíván jako výletní restaurace. Součástí objektu je veřejné WC. V blízkosti restaurace se nachází dětské hřiště Tramvaj.
GPS: 50°6'18.280"N, 14°25'19.815"E

RUDOLFOVA ŠTOLA (3) byla postavena pod vrchem Letná v letech 1584–1593 na pokyn císaře Rudolfa II. a sloužila pro napájení velkého Rudolfova rybníka v Královské oboře. Na ražbu štoly byli do Prahy povoláni nejzkušenější kutnohorští havíři, kteří nejprve budovali 5 svislých šachet, ze kterých se štola razila oběma směry. Celková délka štoly je 1102 m. Začíná u Novoměstského jezu a v Královské oboře je ukončena zděným portálem zdobeným korunkou, letopočtem dokončení a Rudolfovou iniciálou R. Ve Stromovce byl později na konci štoly postaven vodárenský domek, kde byl umístěn výtlačný stroj zámečnického vodovodu. Dodnes jsou zde čerpadla pro zásobování fontán. Po povodních v roce 2002 byla celá štola vyčištěna a opravena a v současné době slouží k napájení celého vodohospodářského systému Královské obory.
GPS (ústí ve Stromovce): 50°6'16.416"N, 14°25'9.368"E

ŠLECHTOVA RESTAURACE (5) je bývalý lovecký zámeček, tzv. Královská dvorana, který byl postaven v barokním stylu na konci 17. století. Od dvacátých let 19. stol. sloužila dvorana jako restaurační zařízení. V roce 1882 si budovu pronajal Václav

1 Planetárium a rozárium, **2** Restaurace Vozovna s dětským hřištěm Tramvaj, **3** Vodárenský domek a portál Rudolfovy štoly, **4** Dětské hřiště Kaštánek, **5** Šlechtova restaurace, **6** Mesceryho silnice (bývalá kočárová cesta), **7** Dubový pahorek (bývalý ostrůvek), **8** Bývalý Rudolfov rybník, **9** Místodržitelský letohrádek, **10** Gotthardská brána s pamětní deskou, **11** Bývalá hájenka, **12** Starý park, **13** Psí louka – bývalá Štěpnice, **14** Malá říčka – slepé rameno Vltavy, **15** Bývalý Císařský mlýn

Šlechta a jeho potomci zde provozovali restauraci s navazující pobytovou plochou osázenou tvarovanými kaštanými (využíváno jako letní výletní restaurace) až do 2. světové války. Po válce však objekt začal chátrat. Plánovaná rekonstrukce nebyla zatím zahájena. GPS: 50°6'16.880"N 14°25'3.414"E

MÍSTODRŽITELSKÝ LETOHRÁDEK (9)

První lovcí hrádek v Královské oboře ohrazené pro honitbu si nechal postavit Přemysl Otakar II. po roce 1268. V letech 1495–1502, za krále Vladislava II. Jagellonského, byl přestavěn v pozdně gotickém slohu. V roce 1594 dokončil Rudolf II. jeho renesanční přestavbu. Dnešní novogotická podoba v romantickém stylu pochází z let 1805–1811 dle návrhu profesora Jiřího Fischera. Součástí úpravy okolí byly plochy s květinovými parterami, bazény, vodotrysky a sochařskou výzdobou. V průběhu 19. stol. sloužil letohrádek jako letní sídlo místodržících v Čechách. Od roku 1946 je zde umístěno pracoviště Knihovny Národního muzea. Z terasy u letohrádku se otevírá jeden z nejkrásnějších pohledů na Královskou oboru a Trojskou kotlinu. GPS souřadnice: 50°6'16.590"N, 14°24'51.191"E

	Dětské hřiště, herní prvky		Památný strom		Zastávka autobusu
	Fitness		Studánka, pramen		Zastávka tramvaje
	Restaurace, občerstvení		Piknikové místo		Zast. lodní dopravy
	WC		Rybolov povolen		Železniční trať
	Vstup do parku		Vyhlídky		Hranice parku

Nejužívanější vstupy do parku, spojení MHD:

Bezbariérové vstupy do parku: hlavní vstup do parku z ulice U Výstaviště (zastávka Výstaviště, tram č. 17, tram č. 12 a 24 navazující na trasu metra C, z ulice Nad Královskou oborou, z náměstí Pod Kaštany, z ulice Gotthardská (bus č. 131, zastávka Sibiřské náměstí), z ulice Za Císařským mlýnem, z Císařského ostrova, z ulice Za Elektrárnou, z ulice Ovenceká.

Vstupy do parku se schody: z ulice Gerstnerova

Alternativně: parníkem se společnostmi provozujícími pražskou lodní dopravu (zast. ZOO Praha)